

19399**Voorstel van wet van de leden Worrell en Haas-Berger, houdende regelen ten aanzien van de jeugdhulpverlening (Wet op de Jeugdhulpverlening)****MEMORIE VAN ANTWOORD**

Ontvangen 26 augustus 1988

Algemeen*Inleiding*

Hoewel de leden van de fracties van het C.D.A. en de V.V.D. met belangstelling van het wetsvoorstel hadden kennis genomen en zij hun waardering voor onze werkzaamheden uitspraken, waren de leden van de C.D.A.-fractie – die het doel van het wetsvoorstel onderschreven – er vooralsnog niet van overtuigd dat het wetsvoorstel een onmisbare bijdrage levert aan de verwezenlijking van het nagestreefde doel, te weten: meer samenhang tussen de verschillende voorzieningen van jeugdhulpverlening. De leden van de V.V.D.-fractie toonden zich geen voorstander van aanvaarding van het wetsvoorstel, omdat zij het streven alle vormen van jeugdhulpverlening binnen één wettelijk kader en financieringssysteem te voegen te ambitieus en ook onjuist achtten, met name vanwege de isolatie van de voorzieningen ten opzichte van die op welzijns-, volksgezondheids- en justitieel terrein.

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden met instemming en waardering kennis genomen van het wetsvoorstel, doch vroegen zich af of de centrale doelstelling na aanvaarding van enkele amendementen niet te zeer op de achtergrond is geraakt.

Teneinde de bij de leden van de fracties van het C.D.A. en de P.v.d.A. nog bestaande aarzelingen weg te nemen, zullen wij hierna nog eens uiteenzetten welke doelstellingen met het wetsvoorstel worden nagestreefd, waarom het wetsvoorstel voor het bereiken van die doelstellingen onmisbaar is en hoe wij aankijken tegen de wijzigingen die door de Tweede Kamer in het voorstel zijn aangebracht. Wij vertrouwen erop dat deze beide fracties daarna hun steun aan het wetsvoorstel zullen kunnen geven. Wellicht dat de leden van de V.V.D.-fractie – hoewel zij in hun bijdrage weinig ruimte daarvoor open lijken te laten – op basis van onze uiteenzetting hun principiële standpunt zullen willen heroverwegen.

Wij hopen dan ook dat het wetsvoorstel – zoals dit ook in de Tweede Kamer het geval was – met brede steun zal worden aanvaard.

De considerans omschrijft de doelstelling van het wetsvoorstel: het bevorderen van een samenhangend aanbod van jeugdhulpverlening van goede kwaliteit en afgestemd op de behoefte. Daarnaast is in de consi-

derans de decentralisatie van bevoegdheden naar de provincies als een belangrijk doel aangegeven. Over deze doelstellingen – uitvloeisel van een jarenlange discussie, waarbij de IWAPV- en de IWRV-rapporten een belangrijke rol hebben gespeeld – bestaat geen verschil van mening.

Wij hebben voor de realisering van deze doelstellingen een wetsvoorstel ingediend, omdat wij met het kabinet en een grote meerderheid van de Tweede Kamer van mening zijn, dat daarvoor een wettelijk instrumentarium vereist is. Een op elkaar afgestemd patroon van voorzieningen, dat aansluit bij de behoeften, kan het best worden gerealiseerd onder verantwoordelijkheid van de overheid die zo dicht mogelijk bij de uitvoering staat. Gezien de schaal waarop de uitvoering van een belangrijk deel van de jeugdhulpverleningsvoorzieningen plaatsvindt, zijn dit de provincies (c.q. de grote stedenregio's). Wij menen echter, zonder een wettelijk recht op hulpverlening te willen creëren, dat de rijksoverheid verantwoordelijk moet blijven voor de bepaling van de minimum-omvang van de middelen voor de jeugdhulpverlening. De provinciale taak is derhalve een medebewindstaak, waarbij de centrale overheid verantwoordelijk blijft voor de omvang in financiële zin van de jeugdhulpverlening, naast de verantwoordelijkheid voor een evenwichtige opbouw van het voorzieningenpatroon per regio uit hulpverlening van de verschillende typen (pleegzorg, ambulante, semi-residentieel en residentieel) met garanties voor justitiële hulpverlening. Deze keuzen leiden er onder meer toe dat er doeluitkeringen aan de provincies verstrekt moeten worden, waarvoor een wettelijke basis is vereist. Ook voor een regulering van de provinciale beleidsvoering als hiervoor weergegeven is formele wetgeving nodig. Hetzelfde geldt voor het stellen van kwaliteitseisen door de centrale overheid aan door een andere overheid, i.c. de provincie gesubsidieerde voorzieningen.

Naast deze rechtstreeks aan de doelstellingen van het jeugdhulpverleningsbeleid gerelateerde redenen om tot formele wetgeving te komen zijn er nog andere te noemen. De integratie van jeugdhulpverlening ten behoeve van justitie-pupillen en vrijwillig geplaatste jeugdigen heeft er voor het overgrote deel van de voorzieningen toe geleid, dat zij geïntegreerd, aan beide groepen jeugdigen hulp verlenen. Voor de bekostiging van hulp van justitie-pupillen geldt van oudsher de Beginselenwet voor de kindbescherming, terwijl de bekostiging van de vrijwillige hulpverlening geschiedt op basis van pseudo-wettelijke regelingen. Dit leidt tot een buitengewoon inefficiënte beleidsvoering, denk alleen al aan de dubbele regelgeving. Duidelijk is dat er één bekostigingsregeling moet komen. Het ligt niet voor de hand bekostiging op basis van een formele wet te vervangen door een pseudo-wettelijke regeling, te meer daar thans toch vrij algemeen de gedachte dat voor overheidsbekostiging van structurele aard als die op het onderhavige terrein, met alle daarbij behorende voorwaarden, formele wetgeving als grondslag wenselijk wordt geacht.

Verder achten wij een wettelijke regeling noodzakelijk voor de ouder-/eigen bijdrage in de kosten van jeugdhulpverlening. Immers op het terrein van de vrijwillige hulpverlening bestaat er behoefte aan het creëren van een verbintenis uit de wet. De harmonisatie van de bijdrage voor justitiële en vrijwillige hulpverlening behoeft evenzeer wetgeving, omdat deze slechts bereikt kan worden als de hoogte van de bijdrage dezelfde is, hetgeen impliceert dat bij justitiële hulpverlening discretionaire vaststelling door de rechter moet worden vervangen door vaststelling op basis van uniforme regels.

Wij menen hiermee de vraag van de leden van de fractie van het C.D.A. naar onze argumenten om ondanks bezwaren die van diverse zijde zijn aangevoerd met het wetsvoorstel voort te gaan afdoende te hebben beantwoord. Wel merken wij nog op dat in de discussie nadrukkelijk de inhoud van het aangehaalde NJB-artikel is betrokken. Dit heeft op een aantal punten tot wijziging van het wetsvoorstel geleid. Waar in een aantal reacties wetgeving niet ten principale, doch slechts op dit moment

werd afgewezen, is als argument hiervoor aangevoerd dat een vergelijking met een regeringsvoorstel nog niet mogelijk was. Dit argument is inmiddels vervallen, nu bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer alle punten van verschil in de discussie zijn betrokken en daaromtrent conclusies zijn getrokken.

Waar de ontvangen reacties meenden dat, alvorens tot wetgeving gekomen kan worden, de maatschappelijke ontwikkelingen afgewacht moeten worden is niet duidelijk wanneer die ontwikkeling zo ver zal zijn gevorderd dat wetgeving wel in de rede ligt. Wij menen dat de wetgever, nu de maatschappelijke discussie inmiddels jarenlang zeer uitvoerig heeft plaatsgevonden en aan het aldus vastgestelde beleid, zonder wettelijke basis, reeds uitvoering wordt gegeven, niet langer zijn verantwoordelijkheid uit de weg kan gaan. De maatschappelijke ontwikkelingen zullen uiteraard doorgaan, hetgeen mogelijk in de toekomst tot wijziging in de regelgeving aanleiding zal zijn.

De leden van de C.D.A.-fractie noemen als concreet bezwaar van het thans komen tot een wettelijke regeling nog dat door een wet het in de praktijk laten ontstaan van nieuwe samenwerkingsvormen zou worden belemmerd. Wij willen erop wijzen, dat de samenwerking die op dit moment in vele regio's tot stand komt, onder meer een gevolg is van de Tijdelijke stimuleringsregeling samenwerkingsverbanden jeugdhulpverlening, die geheel in lijn ligt met de door ons op dit punt voorgestelde regeling. Het vrijwillige karakter van deze samenwerking is overigens voor de erkende plaatsende instellingen al verlaten, aangezien deelname in de Erkenningsregeling vrijwillige plaatsingen jeugdhulpverlening als erkenningsvoorwaarde is opgenomen. Ons voorstel alle voorzieningen te verplichten samen te werken, is dan ook maar één – logische – stap verder.

Wij onderkennen, met de Raad voor het Binnenlands Bestuur en de leden van de V.V.D.-fractie, dat door ons wetsvoorstel de samenhang – in beleid en op uitvoeringsniveau – van jeugdhulpverleningsvoorzieningen prioriteit krijgt boven de, soms veronderstelde, samenhang van voorzieningen van jeugdhulpverlening met andere voorzieningen. Daarmee is niet gezegd, wij hebben dat reeds meermalen betoogd, dat de samenhang op uitvoeringsniveau (bestaande samenwerkingsrelaties) met andere voorzieningen door de totstandkoming van een wet op de jeugdhulpverlening als door ons beoogd zal verdwijnen. Voorts menen wij dat een hoge prioriteit blijft bestaan met betrekking tot het algemene jeugdbeleid. Zoals wij reeds eerder betoogden, kan een optimaal jeugdbeleid ertoe leiden dat de druk op de jeugdhulpverlening afneemt.

Voor wat betreft de bezwaren van de leden van de V.V.D.-fractie tegen de onderbrenging van de MKD's en MKT's in het wetsvoorstel behoeven de argumenten niet te worden herhaald. Zoals bekend, is het kabinet voornemens per 1 januari 1989 het verstrekkingen karakter aan deze voorzieningen te ontnemen en deze als voorziening van jeugdhulpverlening ten laste van de rijksbegroting te bekostigen op grond van de Tijdelijke subsidieregeling jeugdhulpverlening. De onderbrenging van deze voorzieningen in het onderhavige wetsvoorstel is derhalve inmiddels niets meer, maar ook niets minder, dan een wettelijke bevestiging van deze door de Tweede Kamer geaccordeerde beleidskeuze.

De vraag van de leden van de fractie van de P.v.d.A. of de samenhang tussen de verschillende voorzieningen van jeugdhulpverlening na aanvaarding van met name de amendementen op stuk nr. 33 en nr. 42 niet te zeer op de achtergrond is geraakt, menen wij ontkennend te kunnen beantwoorden. Wij ontkennen niet dat wel enigszins aan de beoogde doelstelling is afgedaan. Voor wat betreft de jeugdsectie van de Riagg's biedt planning en bekostiging als voorziening van jeugdhulpverlening de beste mogelijkheid de beoogde samenhang met de overige voorzieningen tot stand te brengen. De consequentie daarvan, bekostiging van één

geïntegreerde instelling op basis van verschillende bekostigingsregelingen, werd door een meerderheid van de Tweede Kamer niet acceptabel geacht. Het amendement op stuk nr. 33 voorzagt erin dat de belangrijke betekenis van de jeugdsectie voor de jeugdhulpverlening, te weten: verplichte deelname aan het samenwerkingsverband en de mogelijkheid de jeugdsectie te erkennen als plaatsende instantie, behouden blijft. Tevens voorzagt het amendement in een zekere afstemming bij de planning (thans artikel 15, onder d en f). Het wetsvoorstel, zoals het nu luidt, moet gezien worden als het resultaat van open en constructief overleg tussen ons en de overige leden van de Tweede Kamer, waarbij de opvattingen van het kabinet zijn meegewogen.

Ten aanzien van de amendementen op stuk nr. 42 en 44, die betrekking hebben op de positie van de Minister van Justitie ten aanzien van de specifieke justitiële inrichtingen, merken wij het volgende op. Voor zover deze amendementen vastleggen dat de bekostiging van deze inrichtingen geschiedt door de Minister van Justitie, vormen zij een explicitering van wat ook in het oorspronkelijke wetsvoorstel impliciet werd beoogd. Wij stelden ook ten aanzien van deze inrichtingen integrale planning – door beide ministers gezamenlijk – voor, omdat wij niet wilden uitsluiten dat een verschuiving van middelen plaatsvindt tussen de overige voorzieningen van jeugdhulpverlening en deze inrichtingen. De meerderheid van de Tweede Kamer heeft ons hierin niet willen volgen en de planning van deze inrichtingen een aparte plaats gegeven.

Behouden is gebleven dat de gezamenlijke planning voor de overige voorzieningen en de planning ten aanzien van deze inrichtingen gelijktijdig aan de Staten-Generaal worden gepresenteerd, zodat de inhoudelijke en planmatige samenhang zonodig alsnog middels politieke controle kan worden bewerkstelligd.

In verband daarmee kan ons inziens niet worden gesproken van een te zeer op de achtergrond geraakte doelstelling.

Reikwijdte van het wetsvoorstel

In antwoord op een desbetreffende vraag van de leden van de fracties van het C.D.A. en de V.V.D. merken wij op dat iedere wet tenminste een kenbare reikwijdte dient te hebben. Door de vastlegging van de reikwijdte in een bijlage is op duidelijke wijze aan deze eis voldaan. Anderzijds zijn de verschillende categorieën van voorzieningen in de bijlage zodanig omschreven dat er ruimte is voor ontwikkelingen. Daarnaast kent het wetsvoorstel de mogelijkheid tot het bekostigen van experimenten. Tenslotte zij vermeld dat uiteraard de bijlage niet voor de eeuwigheid wordt vastgesteld, maar net als de overige bepalingen van de wet gewijzigd kan worden. Het risico van verstarring achten wij dan ook niet aanwezig.

De leden van de P.v.d.A.-fractie misten in het voorstel een samenhang van jeugdhulpverlening met andere voorzieningen voor jeugdigen. Wij willen deze leden erop wijzen dat al te grote ambities om alles met alles met elkaar in verband te brengen niet reëel zijn. We wezen in eerdere instantie reeds op het stranden van de Kaderwet specifiek welzijn en wetsvoorstellen met vergelijkbare brede reikwijdtes. Dit wetsvoorstel beoogt een onderdeel van het totale jeugdbeleid, te weten het jeugdhulpverleningsbeleid in een wettelijk kader onder te brengen. Daarmee is niets gezegd over het belang van andere voorzieningen die op jeugdigen zijn gericht. Evenmin is daarmee gezegd dat niet-jeugdhulpverleningsvoorzieningen geen rol kunnen spelen in de jeugdhulpverlening, te denken valt aan de rol van bij voorbeeld de school, de huisarts, de schoolarts en dergelijke als vindplaats en als verwijzer. Met betrekking tot deze verwijzingspositie behoeven naar onze mening geen regels te worden gesteld.

Op de positie van de MKD's en MKT's gingen wij reeds in. Wij merken nog op dat niet valt in te zien, waarom betwijfeld zou moeten worden dat de verantwoordelijke minister de huidige kwaliteit verloren zou laten gaan door de algemene maatregel van bestuur (amvb) op grond van het onderhavige wetsvoorstel anders te doen luiden dan de algemene maatregel van bestuur waarin thans de kwaliteit op grond van de AWBZ wordt geregeld. Van de adviezen van de Nationale Raad voor de Volksgezondheid en van de Ziekenfondsraad ter zake is afgeweken omdat door ons en door de Tweede Kamer en door het kabinet, alles afwegende, een andere keuze is gemaakt, dit in antwoord op de leden van de fracties van C.D.A. en V.V.D. en het lid van de R.P.F.-fractie.

Het wetsvoorstel als zodanig heeft geen financiële consequenties voor de MKD's en de MKT's. Het beleid op grond van de wet kan dit wel hebben, zoals ook op grond van de AWBZ maatregelen met financiële consequenties genomen kunnen worden.

Het is zeker niet zo dat bekostiging van deze voorzieningen met begrotingsgeldten noodzakelijkerwijs leidt tot een nieuwe op einde regeling. In dit verband wijzen wij op artikel 36, vierde lid, waarin als algemene voorwaarde voor bekostiging is neergelegd, dat de wetgever de nodige middelen beschikbaar moet hebben gesteld.

Ten aanzien van de overgang van de AWBZ-middelen naar de rijksbegroting, dit in de richting van de leden van de V.V.D.-fractie, hebben wij afgezien van een wettelijke bepaling terzake, nadat door de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur is toegezegd dat dit vóór 1989 door het kabinet structureel zou zijn geregeld. Alsdan zal er overigens niet langer sprake zijn van een apart begrotingsbedrag voor MKD's en MKT's, maar van een bedrag voor de jeugdhulpverlening. De omvang is een zaak van de begrotingswetgever.

Commissie-Dekker

De leden van de fractie van het C.D.A. vroegen of het geen bezwaar is een wetsvoorstel over de jeugdhulpverlening te behandelen in de Eerste Kamer, los van de discussie in de Tweede Kamer over de uitvoering van de voorstellen van de Commissie-Dekker. Wij wijzen erop dat de jeugdhulpverlening door de Commissie-Dekker buiten haar voorstellen is gehouden. Uit de omstandigheid dat van regeringswege een wetsvoorstel voor de jeugdhulpverlening is ingediend met een reikwijdte overeenkomend met die van dit wetsvoorstel, moet worden afgeleid dat de in het onderhavige wetsvoorstel geregelde voorzieningen ook in de visie van het kabinet geen rol spelen bij de verdere uitwerking van de voorstellen van de Commissie-Dekker.

Centrale planning

Verwijzend naar de problemen bij de herspreiding van de gelden voor de bejaardenoorden, stelden de leden van de fractie van de P.v.d.A. de vraag of niet ook op het onderhavige terrein vergelijkbare problemen zouden kunnen ontstaan. De problemen bij de bejaardenoorden komen voort uit in de wet vastgelegde berekeningsmaatstaven voor de doeluitkeringen aan de provincies, leidend tot herverdeling van gelden met in de wet vastgelegde stappen. De ervaringen met de bejaardenoorden waren voor ons mede aanleiding af te zien van een wettelijke verdeelsystematiek en te kiezen voor een planmatige vaststelling van de doeluitkeringen aan de verschillende provincies en de grote steden-regio's. Dit maakt het mogelijk rekening te houden met kwesties als kapitaalvernietiging en specifieke problemen.

Het wettelijk systeem als zodanig leidt derhalve niet tot de problemen als gesignaleerd bij de bejaardenoorden. Dit sluit niet uit dat er problemen kunnen ontstaan als herspreiding gepaard zou gaan met bezuinigingen.

Taken van de lagere overheden

De leden van de fractie van het C.D.A. vroegen naar het standpunt van het IPO en de grote gemeenten ten aanzien van de hun toebedeelde taken.

Van de zijde van het IPO en de VNG is ons meerdere malen duidelijk gemaakt dat, zij het met opmerkingen ten aanzien van onderdelen ervan (bij voorbeeld het tijdelijk centrale regiem), deze organisaties met het wetsvoorstel instemmen.

De grote steden hebben schriftelijk aangedrongen op een gelijkstelling met de provincies. Dit laatste is geschied bij de vierde nota van wijziging.

In het bestuursakkoord is ten aanzien van de jeugdhulpverlening niet meer bepaald dan dat dit een van de terreinen is die zullen worden getoetst aan de uitgangspunten van het akkoord.

Wij menen dat aan het uitgangspunt dat het beleid op een zo laag mogelijk overheidsniveau moet worden bepaald, wordt voldaan nu sprake is van verregaande decentralisatie naar de provincies en de grote steden-regio's.

In het wetsvoorstel is erin voorzien dat gemeenten regionale voorzieningen kunnen subsidiëren. Deze mogelijkheid is geclausuleerd. Het beleid van de provincie staat voorop. De gemeente mag dat niet doorkruisen. Vandaar dat is bepaald dat gemeenten slechts mogen subsidiëren als dit past binnen het provinciale plan (artikel 3, derde lid).

Inspectie

De leden van de C.D.A.-fractie signaleerden terecht dat de thans ingestelde inspectie jeugdhulpverlening slechts toezicht zal uitoefenen op door het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur gesubsidieerde voorzieningen en dat de inrichtingen voor justitiële kindbescherming als bedoeld in artikel 65 van ons wetsvoorstel niet onder de nieuwe inspectie vallen. Op dit punt is er evenwel geen sprake van verschil met artikel 54 van het wetsvoorstel.

In artikel 67, eerste lid, van ons wetsvoorstel is immers bepaald dat voor de bedoelde inrichtingen wordt afgeweken van de algemene toezichtregeling van artikel 54.

De thans ingestelde inspectie is niet bevoegd tot het uitoefenen van toezicht op voogdij- en gezinsvoogdij-instellingen. Deze regeling wijkt af van het toezicht geregeld in artikel 54 van het wetsvoorstel, dat zich wél uitstrekt tot voogdij- en gezinsvoogdij-instellingen voor zover het hun taken als plaatsende instantie betreft of zij als voorziening van jeugdhulpverlening worden gesubsidieerd.

Pluriformiteit van de samenleving

De tekst van artikel 6 van het wetsvoorstel is gelijk aan die van artikel 6 van de Welzijnswet. Met de opneming van deze bepaling hebben wij beoogd de in de Welzijnswet terzake voor het door die wet bestreken terrein neergelegde regeling ook voor de jeugdhulpverlening van kracht te doen zijn. Op de uitnodiging van de leden van de C.D.A.-fractie en de vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie inzake dit artikel gaan wij niet in teneinde te voorkomen dat over de inhoud van deze gelijklopende bepalingen verschillen in interpretatie zouden ontstaan. In de richting van de leden van de P.v.d.A.-fractie voegen wij nog toe dat het niet op onze weg ligt in dit kader een oordeel uit te spreken over het huidige voorzieningspatroon.

Financiële consequenties

Naar aanleiding van een vraag van de leden van de C.D.A.-fractie merken wij op dat het wetsvoorstel als zodanig geen financiële gevolgen

heeft voor de voorzieningen. Slechts het op grond van deze wet gevoerde beleid kan voor de uitvoerders financiële gevolgen hebben. Dat beleid wordt vastgesteld onder democratische controle van de Staten-Generaal c.q. door provinciale staten. Voorts mag worden aangenomen dat over beleidswijzigingen die voor uitvoerders gevolgen hebben met hen – evenals thans het geval is – tijdig zal worden overlegd. De omvang van de met jeugdhulpverlening gemoeide bedragen is te vinden in het financieel overzicht jeugdhulpverlening. Thans kan – behoudens de algemene verwachting dat de herspreiding en herordering, naast eventuele bezuinigingen, financiële gevolgen voor uitvoerders zullen hebben – geen indicatie van te verwachten financiële gevolgen worden gegeven.

De financiële lasten voor de overheden verbonden aan de uitvoering van deze wet, behoeven naar onze mening niet groter te zijn dan die verbonden aan de huidige regelgeving. Voor het Rijk valt met ingang van 1 januari 1992 een groot deel van de bemoeiing weg. Voor de provincie komt er werk bij, in de zin dat er subsidierelaties met uitvoerders ontstaan. De planning zal niet tot kostenverhoging behoeven te leiden, omdat thans veel tijd wordt besteed aan advisering van de rijksoverheid.

Artikelsgewijs

Thans zullen wij ingaan op de artikelsgewijs gegroepeerde vragen van de leden van de P.v.d.A.-fractie.

Artikel 1

Met de term «bevoegd gezag», welke vooral in de onderwijswetgeving voorkomt, wordt bedoeld het bestuur van de rechtspersoon die de school of andere voorziening in stand houdt. De term «uitvoerder» daarentegen duidt die rechtspersoon zelf aan.

Definiëring van het begrip «deelnemer» is nagelaten, omdat uit de regeling in hoofdstuk III ons inziens voldoende duidelijk blijkt wie daarmee bedoeld worden.

Artikel 3

Uit de omstandigheid dat in artikel 3, derde lid, sprake is van mogelijke subsidiëring door gemeenten kan in relatie tot artikel 10, tweede lid, niet worden afgeleid dat alles wat nodig is ook zonder meer gesubsidieerd wordt. Wat als een genoegzaam aanbod wordt beschouwd, is in eerste instantie ter beoordeling van de plannende overheid, waarbij sprake is van democratische beleidsvoorbereiding (vergelijk artikel 11 en artikel 15, onder f, van het wetsvoorstel). In beroepsprocedures zal bovendien het oordeel van de rechter dienaangaande gevraagd kunnen worden. De subsidiëring door gemeenten kan leiden tot optimalisering van een op zichzelf niet als onvoldoende te kwalificeren aanbod. Er is in ieder geval geen sprake van «open-eind»-financiering.

Aanvankelijk bevatte het wetsvoorstel inderdaad een bepaling die ertoe verplichtte de samenhang met buiten deze wet geregelde voorziening expliciet aan te geven. In het kader van de alom bepleite vereenvoudiging van planprocedures is deze bepaling komen te vervallen. Daarmee is niet gezegd dat de overheid bij de planning geen rekening zal houden met aanpalende voorzieningen. De belangrijkste aanpalende voorziening, de jeugdsectie van de Riagg, speelt door de bepalingen van artikel 15, onder d en f, en artikel 7, derde lid, wél uitdrukkelijk een rol bij de planning.

Artikel 14 tot en met 16

Over de noodzaak tot regionale samenwerking van alle uitvoerders van voorzieningen van jeugdhulpverlening en de Riagg's bestaat een maatschap-

pelijke consensus. Immers, algemeen wordt als wenselijk gezien, dat er door samenwerking een gezamenlijke verantwoordelijkheid gaat ontstaan voor het oplossen van hulpvragen van jeugdigen. Slechts de enkeling die zich aan de samenwerking zou willen onttrekken zal de wettelijke verplichting als zodanig ervaren. De ervaringen met de totstandkoming van de samenwerkingsverbanden geven goede hoop dat zich in de praktijk geen moeilijkheden zullen voordoen. Daarbij zij opgemerkt dat de overigens niet gedetailleerd geregelde wettelijke structuur bij de totstandkoming van samenwerkingsverbanden het nodige houvast zal geven. De raden voor de kindbescherming zijn op enigszins andere wijze dan de uitvoerders en de Riagg's bij het samenwerkingsverband betrokken, omdat zij geen voorziening in stand houden. De betrokkenheid van de raden bij het werk van het samenwerkingsverband is, nagenoeg gelijk aan die van de deelnemers, zonder dat zij deelnemer zijn. Hun rol is daarmee niet die van adviseur, omdat wij in dat woord toch een vrijblijvendheid proeven die niet bedoeld is.

Artikelen 17 tot en met 21

Een onderdeel van de taak van het jeugdhulpadviesteam is de advisering aan plaatsende instanties over individuele hulpverleningssituaties. Deze taak zal slechts uitgevoerd worden in de naar verwachting uitzonderlijke gevallen, waarin de plaatsende instantie met een jeugdige zelf geen weg weet. Dat deze taak invloed zal hebben op de bezettingsgraad van de voorziening waar een lid van het team in dienst is, achten wij dan ook niet waarschijnlijk. Daarbij moet nog bedacht worden dat er sprake is van team-work.

Artikel 41

Voor wat betreft de bijdrage in de kosten van hulpverlening is in artikel 41 de basis neergelegd voor een regeling, die mogelijk maakt dat ofwel de (stief)ouder(s) alleen, ofwel de (stief)ouder(s) en de jeugdige tezamen, ofwel de jeugdige alleen, bijdragen in de kosten van hulpverlening. Wij hebben daarmee aangesloten bij de huidige regeling voor de vrijwillige hulpverlening. De jeugdige betaalt slechts als hij over eigen inkomsten beschikt. Het vermogen valt daar niet onder, wel de inkomsten daaruit. Op de voogd wordt geen bijdrageplicht gelegd, omdat hij anders dan ouders en stiefouders niet onderhoudsplichtig is.

Artikel 43

De misslagen die dit artikel helaas bevat, geven gelukkig geen aanleiding tot misverstanden.

Artikel 44

Omdat hulpverleningsgegevens met betrekking tot een jeugdige, ook gegevens over anderen, bij voorbeeld zijn ouders, kunnen bevatten, voorziet de bepaling in de noodzakelijke privacy-bescherming voor die anderen.

Artikel 47

Dit artikel geeft genoemde personen het recht te klagen over hetgeen hen is aangedaan. Dit laat onverlet, dat wettelijke vertegenwoordigers (dus ook voogden) naast de jeugdige zelf, krachtens hun wettelijke bevoegdheid namens de jeugdige kunnen klagen over hetgeen hem is aangedaan.

Artikel 54

De inmiddels bij ministerieel besluit ingestelde Inspectie jeugdhulpverlening krijgt krachtens deze bepaling een wettelijke basis.

Krachtens de taakverdeling tussen de betrokken ministers zal de inspectie ambtelijk ressorteren onder de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, terwijl ze van de betrokken ministers gezamenlijk aanwijzingen moeten opvolgen. Omdat het om een ambtelijke dienst gaat bestaat er, anders dan bij het College, dat een adviesorgaan is, geen behoefte aan een regeling als opgenomen in de artikelen 82 en 84.

Artikel 81

In dit artikel is inderdaad een drukfout geslopen.

Artikel 88

In artikel 88 is geen sprake van een redactionele fout. Terecht is naar hoofdstuk XVI verwezen, waarin de regeling van het huidige artikel 2 van de Beginselenwet voor de kindbescherming is opgenomen.

Artikel 89

Wij zijn blij met de erkenning dat de bepaling inhoudelijk juist is.

Artikel 90

Omdat de straf van arrest op verschillende plaatsen ten uitvoer kan worden gelegd is een nadere regeling daarvan vereist. Dit geldt niet voor de straf van tuchtschool die slechts in een tuchtschool ten uitvoer kan worden gelegd. De kosten van beide straffen komen voor rekening van de Staat, hetgeen in het tweede lid is neergelegd.

Voor wat betreft de relatie tussen de regelgeving op grond van dit artikel en die op grond van artikel 77ff, het volgende. Het onderhavige artikel heeft betrekking op de plaats van de tenuitvoerlegging; artikel 77ff, heeft betrekking op de wijze van tenuitvoerlegging.

Het voorgestelde nieuwe artikel 77h bis is slechts een herformulering van hetgeen thans is bepaald in artikel 27 van de Beginselenwet. Het bevat, de overigens in de praktijk niet meer gehanteerde mogelijkheid, dat de Minister van Justitie zijn verantwoordelijkheid ter zake van de terbeschikkingstelling overdraagt aan een voogdij-instelling. Bij t.b.r. is geen sprake van ontzetting uit de ouderlijke macht of voogdij waarbij de voogdij aan de Minister van Justitie zou zijn overgedragen.

De Minister van Justitie kan geen andere verantwoordelijkheid overdragen dan hij zelf ten aanzien van de jeugdige heeft. Derhalve zou toepassing van deze bepaling niet leiden tot het veronderstelde gevolg.

Worrell
Haas-Berger